

אסטרטגיה ישראלית מול האיום האיראני

שי בוצקי

נייר זה יוצא לאור במסגרת פרויקט: "סדר יום אסטרטגי חדש לישראל"

<https://argaman.institute/project/israel-initiative/>

A New Strategic Agenda for Israel

עורך ראשי: ד"ר רונן שובל
עורך בפועל: ד"ר רפאל בן-לוי
עריכה: רחלי לביא
מנהלת מערכת: לינור עמיר
עימוד ועיצוב: מוטי אלכסנדרוביץ
עיצוב כריכה: יעל גלזברג
מו"ל: עמיעד כהן

רואה אור בירושלים

© כל הזכויות שמורות
למרכז לחרות ישראלית, אהליאב 5, ירושלים 9446778
נדפס תשפ"ו (2025)

Hebrew Edition © Herut - The Center for Israeli Liberty Publishers

All rights reserved

Printed in Israel

אסטרטגיה ישראלית מול האיום האיראני

שי בנצקי

תקציר

לאורך שני העשורים האחרונים איראן היא האיום הקיומי המרכזי על ישראל. ההנהגה האיראנית מצהירה בגלוי על כוונתה להשמיד את ישראל ופועלת לשם כך בכמה מישורים: פיתוח יכולת גרעינית; בניית ארסנל נרחב של טילי קרקע-קרקע (טק"ק), כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים) וטילי שיוט; הפעלת שלוחים כגון חזבאללה, חמאס, החות'ים והמיליציות העיראקיות; וכן פעילות טרור בישראל ובחול"ל. נוסף על כך, איראן מעבירה אמל"ח ומימון לארגוני טרור ביהודה ושומרון ומנסה לערער משטרים מתונים באזור.

לצד זאת, איראן נמצאת כיום במשבר פנימי חריף – כלכלה קורסת, מחסור במים ובאנרגיה, תסיסה ציבורית גוברת וחשיפה לתקיפות ישראליות-אמריקאיות. נקודת חולשה זו מציבה חלון הזדמנויות לישראל בשנים 2025-2026 לממש יתרון אסטרטגי מול טהראן.

במהלך השנים האחרונות ישראל פעלה בעיקר במסגרת "המערכה שבין המלחמות" (המב"מ) – סיכולים ממוקדים, תקיפות בסוריה ובעיראק, ופגיעה בבכירים איראניים. במבצע רחב היקף ביוני 2025 הותקפו אתרי גרעין, משגרי טילים, סוללות הגנה אווירית וסמלי שלטון באיראן. אף על פי כן, איראן המשיכה בירי טילים וכטב"מים לעבר ישראל באמצעות שלוחיה, ובעיקר החות'ים. המצור הימי בים האדום, שהותיר נזק כלכלי ותודעתי לישראל, והמשך ירי הטק"ק לעבר ישראל המחישו כי תקיפות אוויריות בלבד אינן מרתיעות.

המאמר מציע כי מדיניות ישראל צריכה להתבסס על שני עקרונות משלימים:

1. **ערעור יציבות המשטר האיראני** – הפלת המשטר הנוכחי היא יעד אסטרטגי לטווח הארוך, שכן כל עוד משטר זה קיים, הוא ימשיך לחתור להשמדת ישראל. אפשר לקדם זאת באמצעות סנקציות כלכליות כבדות, פעילות קינטית באיראן, פגיעה בתשתיות

אנרגיה, פעילות סייבר, גיוס אופוזיציה פנימית ותמיכה בה ובמיעוטים, והפעלת מערכה תודעתית שתסיר את "מחסום הפחד" מהציבור האיראני.

2. **הטלת אחריות ישירה על איראן** – יש לקבוע שכל פעולה עוינת מצד שלוחיה (כטב"מים, טילים או טרור) תוביל לתגובה ישירה על יעדים איראניים. מהלך זה יבהיר לטהראן כי לא תוכל להסתתר מאחורי פרוקסים ויאלץ אותה לרסן את שלוחיה.

כדי לאפשר זאת, ישראל זקוקה לכוח אש מגוון ומשלים לחיל האוויר, שיכלול טק"ק וכטב"מים זולים בכמויות גדולות, אשר יאפשרו תגובות מהירות, רציפות ובמדרגות שונות של עוצמה – עד כדי יצירת דילמה באיראן אם להמשיך להסתכן בהפעלת השלוחים או להידרדר להסלמה רחבה.

אשר לחות"ים ולמיליציות העיראקיות, המאמר מציע חלופות תקיפה נוספות: חיסול מנהיגים בכירים (כמו עבד אלמאלכ אלחות'י), פגיעה בתשתיות כלכלה ושלטון, והפעלת לחץ בינלאומי. בעיראק יש לפגוע גם במוקדי כוח של המשטר עצמו כדי לגרום לו לרסן את המיליציות.

לסיכום, ישראל ניצבת בפני הזדמנות אסטרטגית היסטורית לנצל את חולשת איראן. נדרש מעבר ממדיניות של תגובות מוגבלות מול שלוחים, למדיניות התקפית כוללת – הפעלת לחץ מקסימלי לערעור המשטר, תוך קביעת משוואת הרתעה ברורה: על כל פגיעה בישראל תשלם איראן מחיר ישיר.

האיום האיראני על ממדיו השונים

במשך שני העשורים האחרונים איראן היא האיום המדינתי הקיומי העיקרי על ישראל. ההנהגה האיראנית חוזרת פעם אחר פעם על רצונה וכוונתה להשמיד את מדינת ישראל וקוראת לחיסול "הסרטן הציוני". מעבר להתבטאויות, איראן פועלת להגשמת יעד זה בכמה מאמצים אסטרטגיים ואופרטיביים:

א. **פיתוח יכולת גרעינית** – שהיא האיום הקיומי העיקרי על מדינת ישראל. למרות הפגיעה הישראלית והאמריקאית במדעני הגרעין ובמתקני הגרעין האיראנים בפורדו, נתנז ואיספאהן; עדיין לא ברור לגמרי מהו הסטטוס של תוכנית הגרעין האיראנית כיום, מה קורה עם האורניום המועשר ל-60% ומה בכוונת האיראנים לעשות, גם בהקשר של חתימה על הסכם גרעין עם ארה"ב ו-3 המדינות האירופיות (בריטניה, צרפת, גרמניה).

ב. **טילי קרקע-קרקע** – ירי טק"ק לעבר ישראל מאיראן – כפי שראינו במבצע "עם כלביא" ועל ידי השלוחים השונים של איראן, בהם החות"ים וארגון חזבאללה אשר למרות המכות הקשות שספג מידי ישראל נשארו בידיו יכולת ניכרת. זהו איום המלווה את ישראל לאורך כל מלחמת חרבות ברזל וצפוי ללוות אותה גם בעתיד. מוערך שבידי כל גורמי "ציר ההתנגדות" ישנם כאלפי טילים. לכמות כזו יכולת היזק רבה לישראל והיא תקשה על מערכת ההגנה האווירית (הגנ"א) הישראלית, במיוחד בשל כמות המיירטים הנדרשת כדי להגן מפניהם.

ג. **כטב"מים וטילי שיוט** – שיגור כטב"מים מתאבדים וטילי שיוט מאיראן ועל ידי שלוחיה לעבר ישראל. אומנם יכולת ההיזק של טילי השיוט והכטב"מים קטנה מזו של הטק"ק ובוודאי מזו של נשק גרעיני, אולם גם הם יכולים לפגוע באתרים אסטרטגיים במדינת ישראל, לגרום להרוגים ולפצועים לא מעטים, לשבש את שגרת חייהם של האזרחים, ולפגוע בכלכלה. איום זה מלווה את ישראל לאורך כל מלחמת חרבות ברזל וצפוי לאיים עליה גם בעתיד.

ד. פלישה לישראל ותקיפתה באמצעות השלוחים

השונים – איראן מאמנת את השלוחים השונים שלה, בונה את הכוח שלהם, מממנת, מאכזנת, ומעבירה להם מודיעין, כדי שייצרו סביב ישראל "טבעת אש" ויכינו כוחות להתקפה קרקעית, אשר יתקפו אותה, יפגעו ביעדים אסטרטגיים בתוכה, יתישו אותה ואף יפלושו אליה יבשתית. נכון ששני שלוחים עיקריים של איראן, חזבאללה וחמאס, נפגעו קשות במלחמת חרבות ברזל, וחזבאללה נתונה ללחצים כבדים בלבנון להתפרק מנשקה ולא לפתוח שוב במלחמה עם ישראל. אולם סביר שאיראן תנסה לבנות מחדש את הכוח של ארגונים אלה מהר ככל האפשר, תוך ניסיון להתגבר על המגבלות והקשיים השונים הניצבים בפניה. זאת מתוך רצון להחזיר את האיום על ישראל מארגונים אלה במהירות האפשרית. איראן לא תוותר על בניין כוחם ואישושם של הארגונים מהמכה שספגו במלחמה.

ה. פעילות טרור נגד יעדים ישראלים ויהודים

בחול"ל – איראן ממשיכה לנסות להוציא פיגועים שונים בחול"ל נגד יעדים ישראלים ויהודיים ותמשיך לעשות זאת גם בשנים הבאות. לצורך ביצוע הפיגועים, איראן משתמשת בגורמי פרוקסי שונים, בהם גורמים פליליים המרחיבים את האיום הנשקף ליעדים הישראליים והיהודיים השונים, וכך מקשה על היכולת לסכלם.

ו. פעילות טרור נגד אישים בכירים בתוך מדינת

ישראל – בעקבות סיכולים של אישים איראנים שונים הגבירה איראן את מאמציה לסיכול בכירים ישראלים, בין היתר באמצעות גיוס סוכנים יהודים וערבים בתוך מדינת ישראל. בין היעדים לחיסול היו: ראש ממשלה לשעבר, שרי ביטחון ושרים בכלל, רמטכ"ל לשעבר, בכירים נוספים בצמרת הביטחונית ומדענים.

ז. סיוע לארגוני הטרור הפלסטיניים ביהודה

ושומרון – איראן מבריחה אמל"ח איכותי לשטחי יהודה ושומרון בעיקר דרך ירדן. כמו כן, איראן מעבירה מימון ואכוונה לארגוני טרור אלו כדי שיוציאו לפועל פיגועים הן בשטחי יהודה ושומרון

במשברי אנרגיה ומים חריפים ביותר, ובמקומות רבים אין חשמל ומים; וממשל טראמפ הגביר את הלחץ עליה באמצעות סנקציות כלכליות. המצרף של כל המשברים הללו עשוי אולי להוביל ליציאת הציבור לרחובות ולאיום על המשטר.

שנת 2025 בואכה 2026 מסתמנת כשנה קריטית בעימות של ישראל עם איראן. כעת יש לישראל יתרון אסטרטגי וצבאי ניכר על איראן, ועל ישראל החובה להמשיך לנצל חלון הזדמנויות זה.

המדיניות הישראלית הנוכחית

בעת כתיבת שורות אלו ניצבת ישראל מול מזרח תיכון שונה דרמטית מזה שמולו ניצבה בסופו של יום שבעה אוקטובר 2023. ישראל עד כה יוזמת ופועלת מול חמאס וחזבאללה, ובשונה מבעבר, היא אינה מאפשרת להם לבצע בניין כוח מחדש ולהתבסס על גבול ישראל, אלא תוקפת מייד עם כל זיהוי פעילות טרור ופועלת להרס התשתיות הנבנות מחדש, במיוחד בלבנון. גם בסוריה, כאשר ישראל מזהה איום עליה – פח"עי, ממשטר אלשרע או משלוחים של איראן – היא תוקפת מייד באגרסיביות ומסירה את האיום.

המיליציות בעיראק שיגרו טילי שיוט וכטב"מים רבים לעבר ישראל במשך כשנה, וישראל לא הגיבה ישירות אלא הסתמכה על לחץ אמריקאי על המשטר העיראקי למנוע ירי משטחם לישראל ללא תועלת. הם אומנם חדלו לתקוף את ישראל מאז הסכם הפסקת האש של ישראל עם לבנון-חזבאללה בנובמבר 2024, אך בפועל הן מתחמשות ועשויות לאיים על ישראל.

מול החות'ים, ישראל ביצעה כמה תקיפות גדולות על נמלי ים, על שדה התעופה של צנעא, על מתקני חשמל, על מתקני זיקוק ואחסון של נפט, על מפעל בטון, ואף השמידה כמה מטוסי נוסעים אשר חנו על הקרקע בצנעא. אך המצור הימי החות'י בים האדום נמשך וספינות ישראליות נאלצות להקיף

והן בתוך גבולות "הקו הירוק", כחלק מרעיון אחדות הזירות וכדי להתיש את ישראל.

ח. **חתרנות וערעור משטרים הסמוכים לגבולה של ישראל או נמצאים בקשרים עימה** – איראן תמשיך לנסות לערער את היציבות במדינות השונות, בעיקר כאלה שיש להן קשרים עם ישראל, ובמיוחד ירדן, בחריין וייתכן אף מצרים. זאת בשאיפה שבמקום המשטרים המתונים יעלו גורמים מוסלמיים קיצוניים העוינים בין השאר את ישראל, אשר עלולים לאפשר לאיראן לפעול סמוך לגבולנו ולקדם הגמוניה אזורית.

איראן נמצאת היום בשיא חולשתה כמדינה וכחברה, והיא מצויה באחד המשברים הכלכליים הקשים ביותר

גם ישראל אינה קופאת על השמרים בפעילותה נגד איראן בעשור האחרון, במיוחד במסגרת המב"מ. מעבר לפגיעה בשלוחים השונים בזמן מלחמת חרבות ברזל, ישראל פגעה בבכירים של כוח קודס שפעלו בסוריה, סיכלה את אסמאעיל הניה מנהיג חמאס בזמן ביקורו בטהראן (31 ביולי 2024), תקפה באיראן (ב-26 באוקטובר 2024) יעדי הגנ"א אסטרטגיים, יעדי ייצור טק"ק ואתר הקשור לגרעין בפרצ'ין בתגובה לתקיפת איראן עליה (1 באוקטובר 2024), והשאירה את איראן חשופה לתקיפה אווירית ישראלית ואמריקאית. ואכן, ב-13 ביוני 2025 תקפה ישראל בהפתעה את איראן, בדגש על אתרי גרעין, אתרי ומשגרי טק"ק, סוללות הגנ"א רבות, חיסלה את מרבית בכירי הצמרת הצבאית האיראנית וכן מדעני גרעין איראנים. מעבר לכך, נתקפו גם סמלי שלטון ויעדים שקשורים ליציבות המשטר כגון: הטלוויזיה האיראנית, כלא אווין ומתקני בסיג'. בתגובה ביצעה איראן ירי טק"ק וכטב"מים שכללו כ-500 טילים בליסטים וכ-1000 כטב"מים, לעבר מטרות צבאיות ואזרחיות בישראל. בתקיפות נהרגו כ-30 אזרחים ישראלים, מאות נפצעו ונגרם נזק רב לרכוש.

איראן נמצאת היום בשיא חולשתה כמדינה וכחברה, והיא מצויה באחד המשברים הכלכליים הקשים ביותר,

שתהיה אחראית על הגבול הירדני ותוכל להתמודד בצורה טובה הרבה יותר עם האיומים הפוטנציאליים משם, למניעת חדירת אנשים מהגבול והברחות של אמל"ח וסמים.

מול המשטר עצמו, עד למבצע "עם כלביא" בוצעה בעיקר פעילות תודעה, ובכללה פנייה באמצעות סרטונים של ראה"מ לציבור האיראני, ומדי פעם פעילות "הטרדה" בתוך איראן המיוחסת על ידי התקשורת לישראל. במבצע עצמו בוצעו כמה פעולות שמטרתן הייתה לנסות לפגוע ביציבות המשטר ולעודד את הציבור האיראני לצאת לרחובות, אולם בפועל מהלכים אלו לא הביאו למחאות נרחבות.

המדיניות המוצעת: לחץ מרבי על המשטר ובכללו ערעור יציבות, ותגובה ישירה על ירי השלוחים

פעילות לערעור יציבות המשטר האיראני

כל עוד המשטר הנוכחי ימשיך לשלוט באיראן, הוא ימשיך לפעול להשמדת מדינת ישראל בדרכים שונות: בנייה מחדש של הכוחות הקרקעיים של השלוחים השונים סביב ישראל, ייצור של ארסנל טק"ק וייצור נשק להשמדה המונית. על כן, בטווח הארוך על ישראל להציב לעצמה את היעד של הפלת המשטר האיראני.

על רקע המשבר הכלכלי העמוק שבו נמצאת איראן, המשטר חושש מאוד ממחאות נרחבות ונוקט יד קשה בכל גילוי של ביקורת כלפיו. עד כה המשטר הצליח להתמודד עם המהומות שהיו בשנים 2009, 2017, 2019 ו-2022, אולם המצב כיום שונה; בזמנים ההם המשטר הצליח לעצור את ההפגנות היות שהתמודד עם משבר אחד, ואילו כעת הוא נאלץ להתמודד עם כמה משברים גדולים במקביל ועם כוחות שלא התמודדו איתם בעבר. זאת כאשר הוא נמצא בנקודה האסטרטגית החלשה ביותר שלו ב-46 השנים שמאז המהפכה.

את יבשת אפריקה בקווי השיט מהמזרח הרחוק לישראל ולהפך. כמו כן, נמשכים ירי הטק"ק ושיגור הכטב"מים לעבר ישראל. למדינת ישראל נגרם נזק תדמיתי, כלכלי ותודעתי רב, מעבר לסיכון רב לחיי אדם; ומעמדם של החות"ים ומעמדו האישי של מנהיגם עבד אל מאלכ אלחות'י, התחזק בעיני חלקים רבים בעולם הערבי והמוסלמי. לישראל קשה לשמר יכולת תקיפה אווירית רציפה לאורך זמן כנגד החות"ים וכן "לרכוש" מטרות בזמן אמת שאינן מטרות תשתית, בשל המרחק הרב מתימן. לא נראה שתקיפות אוויריות בלבד, פעם בכמה זמן, יגרמו לחות"ים להפסיק לשגר טק"ק וכטב"מים לעבר ישראל. ישראל עלולה לעמוד בפני בעיה מתמשכת עם החות"ים, היות שמנוף הלחץ שלה אינו מספיק, והחות"ים ירגישו כנראה נוח לפעול נגדה בכל מקרה שבו היא תפעיל כוח באחת החזיתות.

עד לבחירת הנשיא טראמפ, ישראל פעלה לסיכול תוכנית הגרעין האיראנית בכמה דרכים: קידום מערכה מדינית בינלאומית, פעולות חשאיות, ובמקביל נבנתה אופציה צבאית ישראלית לתקיפת תוכנית הגרעין האיראנית שהופעלה לבסוף ביוני 2025. ואולם גם לאחר פגיעה זו, טהראן לא תזנח את כוונותיה להשמיד את מדינת ישראל או לנקום בה.

אשר לפעילות האיראנית נגד יעדים ישראליים ויהודיים בחו"ל, נראה שישראל מתמודדת איתה בהצלחה, שכן על פי תקשורת גלויה, תשתיות רבות נחשפות ומסוכלות, וסוכנים של האיראנים נחשפים ונעצרים, חלקם בסיוע של מדינות זרות.

אשר לפעילות האיראנית להברחת אמל"ח איכותי לתוך איראן - צה"ל פועל בתוככי מחנות הפליטים הפלסטיניים, מפנה תושבים ועובר בית-בית כדי לפרק תשתיות טרור ולתפוס אמל"ח. כמו כן הוא משאיר כוחות בתוך מחנות הפליטים כדי שתהיה לו שליטה מבצעית בשטח והיכולת למנוע פעילות טרור. לצד זאת, ישנה כוונה להקים גדר מערכת רצינית וטובה בגבול הירדני כמו זו שעל הגבול המצרי, אשר תסייע במניעת הברחות אמל"ח, וכן להקים אוגדה חדשה

בזירה הפנימית. יודגש כי כוחות הביטחון האיראניים הם חזקים יחסית והם שולטים ביעילות בנעשה בתוך איראן ובהלכי הרוח של האוכלוסייה. הסרת הפחד עם ההבנה שאפשר לפגוע בכוחות הביטחון יום-יום עשויה לתת אומץ לאוכלוסייה גדולה להתמרד מול השלטון ולנסות להביא להחלפתו. בהקשר זה, נכון יהיה שגורמי אופוזיציה אלו יפגעו בשופטים אשר גוזרים עונשי מוות על פעילי אופוזיציה ובסוהרים המוציאים את העונשים לפועל. זאת כדי לייצר חשש אצל השופטים והסוהרים מחד גיסא ולעודד את הציבור לצאת ולפעול מאידך גיסא.

2. **פעילות קינטית נגד יעדי משטר שונים** אשר תיפגע ביכולותיו הכלכליות של המשטר ותחליש אותו, כגון: פגיעה בייצוא נפט ובתשתיות האנרגיה. כבר כיום ישנה ביקורת רבה על המשטר על כך שאין חשמל במשך שעות ארוכות של היממה. מפעלים נסגרים, בתי ספר לא פועלים. במהלך החורף לא היה חימום בבתי רבים והתושבים סבלו מקור עז באזורים שונים באיראן, ובמהלך הקיץ הם סובלים מחום כבד. פעילות מעין זו תשרת אינטרסים ישראליים וגם תעזור לייצר מחאה נגד המשטר.

3. **גיוס סוכנים אופרטיביים** – אפשר לקיים גיוס נרחב של סוכנים באיראן ולתת להם משימות אג"מיות אשר יגרמו לכוחות הביטחון להקצות משאבים רבים כדי לאתרם ולסכלם. צעד זה עשוי להתיש את גורמי הסיכול הפנים איראניים. במקרה הזה אפשר ללמוד מהפעילות האיראנית הנרחבת לגיוס סוכנים בישראל. גם אם חלק מהסוכנים ייתפסו בפעילותם או לאחר מעשה, הרי שיהיה אפשר להדהד את החולשה של כוחות הביטחון ולהציגה כבעייתית.

4. **הטלת סנקציות כלכליות** – אם לא ייחתם הסכם גרעין עם איראן, הרי שלהטלת סנקציות כלכליות כבדות ישנה חשיבות רבה בעידוד הציבור לצאת לרחובות. לפיכך, חשוב מאוד יהיה לפעול בשיתוף פעולה עם ארה"ב ולעצור את יצוא הנפט האיראני שהוא מקור הכנסה חשוב למשטר. יש לנקוט פעולות שיביאו לפיחותים נוספים בשער

כדי לערער את יציבות המשטר, ישראל יכולה לפעול לפי כמה עקרונות:

1. יצירת לחצים חיצוניים ופנימיים על המשטר. דוגמה ללחץ חיצוני – שכנוע מדינות רבות להכריז על משמרות המהפכה שהם ארגון טרור. הדבר יכול להוביל לפגיעה ביחסי איראן עם מדינות אלו ולעודד את הציבור באיראן נגד המשטר. צעדים נוספים אפשריים: עידוד הפגנות רבות נגד המשטר האיראני גם בחו"ל; עריכת ההפגנות מול השגרירויות האיראניות בחו"ל; פעילות בפרלמנטים השונים ובא"ם נגד איראן והמשטר שלה בדגש על הפרת זכויות אדם; ארגון גוף שיורכב מגורמי האופוזיציה השונים ויפעל מול פנים איראן; הקמת צוות שיפעיל לחץ בינלאומי בנושא העצורים בתוך איראן דרך ארגוני זכויות אדם, ממשלות, האו"ם וגיוס דעת הקהל העולמית.

2. הפעילות צריכה להיות כזו שהאזרחים האיראנים יתמכו בה ולא יתנגדו לה או יחששו ממנה.

3. הסרת מחסום הפחד של הציבור האיראני מכוחות הביטחון האיראניים על ידי פגיעה בהם ובתדמיתם.

4. יצירת חלופה להנהגה הנוכחית. צעד זה עשוי לעודד את הציבור האיראני להבין שהפלת המשטר לא תגרום לכאוס ולא תחמיר את המצב באיראן.

5. תמיכה וסיוע לגורמים ולמיעוטים השונים הפועלים נגד המשטר בתוך איראן במימון, באמל"ח, באמצעי תקשורת ובטכנולוגיה.

6. רתימת המעצמות העולמיות והאזוריות לפעילות נגד המשטר בתחומים מדיניים, כלכליים ומשפטיים.

מעבר לעקרונות שלעיל, ישראל יכולה לפעול קונקרטי בכמה צירים כדי לעודד את הציבור האיראני לפעול ולהביא לפגיעה ביציבות המשטר:

1. **אספקת אמל"ח** לגורמי האופוזיציה השונים באיראן. גורמים אלה יעסיקו את כוחות הביטחון

עצמה, באמצעות תקיפת יעדים איראניים או איראן גופא, ולאחר מכן או במקביל, לתקוף את השלוחים של איראן.

ישראל גם לא צריכה להסתפק בתגובה שוות-ערך לתקיפה עליה, אלא יכולה להעלות במקצת את עוצמת התגובה. כך התקפה על נמל ישראלי, שדה תעופה, או תשתית אנרגיה תביא לתקיפה מיידית של יעדים מקבילים באיראן פלוס יעד נוסף, כדי שטהראן תבין שהמחיר שהיא תשלם על פעילות שלוחיה יהיה גבוה יותר מזה שתשית על ישראל. מדיניות כזו תכניס את האיראנים להפתעה מצבית. ישראל תעביר את המסר שהיא לא מוכנה לרדוף אחר כל פעיל מיליציה עיראקי וכל חותי במערה, אלא תטיל על איראן את מלוא האחריות לכל פעילות עוינת מצד השלוחים שלה. בכל מקרה של תקיפת יעדים ישראליים, איראן היא זו שתיפגע; וטוב שתדע זאת כעת, כשהיא חוששת מפני חידוש המלחמה לאחר סיום מבצע "עם כלביא". מתוך כך, טהראן עשויה להנחות את שלוחיה להימנע מתקיפת ישראל. במיוחד אם תבין שהאיום הישראלי הוא אמיתי ורציני.

שינוי זה מחייב בניין כוח מתאים בטווח הארוך

כדי לאפשר הפעלה עקבית של מדיניות זו, נדרש להקים מהר ככל האפשר כוח אש מגוון שיכלול כטב"מים מתאבדים, טק"ק, וטילי שיוט כמענה משלים למטוסי חיל האוויר. יכולת זו, במיוחד של הטק"ק והכטב"מים צריכה להיות זולה. למשל, האיראנים מייצרים כטב"מים מתאבדים כשאהד 136 ב־30 אלף דולר ליחידה וטק"ק מתקדם בעלות של כמיליון דולר ליחידה. כלומר, אפשר לייצר כמות גדולה של אמל"ח ולאפשר רציפות בפעילות, אורך נשימה לאורך זמן, ויכולת פגיעה במטרות רבות, גם אם חלק מהכטב"מים או הטק"ק יורט או ייפול בדרך ליעד.

כוח אש זה צריך להיות בעל יכולת הפעלה מהירה, ולכסות טווחים גדולים. היתרון שבו הוא בגמישות

הריאל אל מול הדולר, עד כדי קריסת הכלכלה ואינפלציה אדירה.

5. **פעילות סייבר** – נגד יעדי תשתית שונים באיראן, כגון תקשורת, תחבורה, אנרגיה, כלכלה וכו'. פעילות זו עשויה גם היא להציג את המשטר כפגיע, כחסר יכולת הגנה והתמודדות, ואלה עשויים לעודד זעם של הציבור כלפי המשטר.

6. **פעילות תודעתית** – יש לשלב במערכה גם פעילויות תודעה, השחרה והשפעה על הציבור האיראני, ובכללן פניות ישירות לציבור מעל ראשי המשטר מצד ממשלת ישראל; שיתוף פעולה עם קבוצת משפיענים מרכזיים ברשתות החברתיות בחו"ל אשר תעביר מסרים יום-יומיים ותציף בהם בעיות בתוך איראן; פעילויות אקטיביות שונות בתוך איראן שיפגעו בתדמית ובחוסנו של המשטר ויעודדו את הציבור לצאת לרחובות; איתור גורם ביטחוני או צבאי איראני אשר מתנגד למשטר ויצהיר על כך באופן פומבי.

על ישראל להודיע שמעכשיו והלאה, בכל שיגור של כטב"מ, טק"ק, או טילי שיוט על ידי החותים או המיליציות העיראקיות לעבר ישראל, היא תראה באיראן את האחראית הישירה

להטיל את האחריות לירי השלוחים ישירות על איראן

איראן נמצאת כיום בנקודת חולשה אסטרטגית. היא צריכה להתמודד עם כמה משברים גדולים בעת ובעונה אחת: מצב כלכלי קשה ביותר; משברי מים ואנרגיה חריפים מאוד; זעם ציבורי על המשטר; והיא חשופה לתקיפות אוויריות מצד ישראל וארה"ב ללא יכולת למנוע פגיעה ביעדים בתוך שטחה.

לכן, על ישראל להודיע שמעכשיו והלאה, בכל שיגור של כטב"מ, טק"ק, או טילי שיוט על ידי החותים או המיליציות העיראקיות לעבר ישראל, היא תראה באיראן את האחראית הישירה. במקרה של מתקפה כזו, על ישראל לגבות מחיר גבוה קודם כול מאיראן

2. **תקיפה שתפגע קשות בכלל היכולות הכלכליות של החותמים, במתקנים ובתשתיות** שמאפשרים המשך שלטון חותמי ומכניסים כסף למשטר, כגון הוצאה מכלל פעולה, לטווח ארוך, של נמלי האוויר והים בצנעא, חודידה, ראס עיסא, צליף וכו', שהם צינור החמצן העיקרי של המשטר. פעולה זו תחסום את כל התעבורה הימית והאווירית לאזורים שבשליטת החותמים.
3. כמו כן, **יש לבצע פגיעה רציפה ומתמשכת במאגרי הנפט והגז של המשטר**, כך שייווצר מחסור חמור. מחסור כזה עשוי לגרום לתסיסה רבה ולביקורת בציבור על המשטר החותמי.
4. תקיפה שתפגע בסמלי שלטון חותמיים.
5. **הטלת סנקציות בינלאומיות בהובלה אמריקאית וישראלית על חברות, ספינות וכו'** אשר יקיימו קשר עם המשטר החותמי, המוכרז כארגון טרור על ידי ארה"ב וישראל.
6. **ביצוע תקיפות סייבר ותקיפות אוויריות על מערכות חיוניות** בתימן, ובכללן שיתוק ייצור החשמל, פגיעה בבנקים וכו'.
7. לטווח הארוך, החלשה של המשטר החותמי עשויה לחזק את הכוחות המתנגדים לו בתימן כך שהם יצליחו להדיחו בסיוע של ארה"ב, סעודיה ואיחוד האמירויות הערביות.

אשר למיליציות העיראקיות הפרואיראניות, על ישראל לפגוע הן ביעדי המשטר העיראקי והן ביעדים של המיליציות. ההיגיון שמאחורי הפגיעה ביעדי המשטר העיראקי הוא שלמשטר עצמו יש השפעה ומנופי לחץ על המיליציות, היות שהמיליציות חברות בגיוס העממי הכפוף למשטר העיראקי ומקבל תקציבים ואמל"ח מממשלת עיראק.

המבצעית – כוח זה יאפשר מנגנון תגובה מיידית כלפי איראן ושלוחיה – ובהקלה בקבלת ההחלטות המדיניות על ביצוע תקיפה. זאת משום שלא יהיה צורך לסכן טייסים בחלק מהתקיפות או לעבור בטיסה מאוישת מעל מדינות ריבוניות. כמו כן, מדובר ביכולות אוטונומיות של ישראל שלא תלויות בארה"ב, והיכולת הזו גם תוכל לשמש תחליף ראשוני במקרה של פגיעה ניכרת בבסיסי חיל האוויר שתפגע ביכולת להפעיל מטוסים.

כוח מגוון זה מאפשר מענה במדרגי עוצמה שונים כך שמתחת לרף הגבוה של מטוסי קרב יהיו טק"ק ומתחת לזה כטב"מים מתאבדים. תקיפה ברף נמוך במיוחד תכניס את איראן לדילמה בשל חשש להסלמה. ישראל תוכל להשתמש גם ב"שלוחים" כדי לשגר כטב"מ נגד יעדים איראניים. הצורך בתיאום מראש עם ארה"ב יקטן. במצב שבו ישראל תחשוש מהסלמה רחבה עם איראן, יכולת זו עשויה לאפשר תגובה מתחת לרף ההסלמה.

המדיניות המוצעת כלפי החותמים והמיליציות העיראקיות הפרואיראניות

במקביל לתקיפת יעדים איראניים בתגובה לירי מהחותמים, יש לשקול כמה חלופות תגובה:

1. **סיכול עבד אלמאלכ החותמי ובכירים נוספים בהנהגה החותמית.** הראשון רואה עצמו כמי שנמצא כיום במעמדו של נסראללה ולסילוקו עשויה להיות השפעה רבה, גם על השליטה החותמית בתימן. את סיכולו של עבד אלמאלכ יהיה נכון להכין בכל מקרה לזמן ולמועד שבו ישראל תחליט לפעול בהפתעה.